

[Početna](#) > [Budućnost](#) > [Kultura](#) >

KULTURA

Dražen ZETIĆ: Kako približiti baštinu izvan Hrvatske današnjim naraštajima i generacijama

Autor **Dražen Zetić**Objavljeno **28 stu, 2024**

fotografija: Dražen Zetić

Na ruševinama izdahnutih carstava proteklih vjekova, poznata je činjenica da su u povijesti ljudskoga roda, postojali daleko značajnije alijanse vladanja i trijumfalne moći okrutnih monarha i vojskovođa, ali je jedan neznatan svojom brojnošću u nekim globalnim razmjerima, hrvatski narod, uvijek uspijevao nadživjeti u tim stravičnim krvoprolićima skarabejskih žandarskih era, svirepim pljačkaškim pohodima, razornim potresima u Boki kotorskoj, legendarnim vojničkim podvizima Bokeljske mornarice, masovnim stratištima (2000 grobišta pri završetku II. svjetskog rata), epidemijama kuge (koja se spominje samo u Kotoru devet puta), ipak na svoj osobiti *kroatološki* način opstati u kontinuitetu, i biti prisutan u jednom velikom kulturno – civilizacijskom podneblju drugoga tisućljeća.

No, danas taj isti žilavi narod, preventivno bi trebao sama sebe, bez odgađanja revitalizirati (korjenito preobraziti iz samih pora duhovnosti svoga bitka), te načiniti u svim *policentričnim* smjerovima strategije (biološkog, ekonomskog i

[Privacy & Cookies Policy](#)

geopolitičkog strateškog on – line mozga), koje će zorno predočavati alternativne puteve cjelokupnog kulturološkog i – inog drugog djelovanja.

Jedan od tih mogućih puteva, jamačno bi mogao biti podizanje svijesti o prokreativnoj biološkoj masi (solidarnom generacijskom ključu) i promišljenoj pronatalitetnoj politici cjelokupne hrvatske zajednice. U tome kontekstu, posebice treba istaknuti tiskani iznimno značajni zbornik simpozija *Demografske promjene i kulturna baština Boke kotorske* (2019.), u izdanju Hrvatskoga katoličkoga sveučilišta u Zagrebu.

Slijedom toga, neupitno je da treba poduprijeti sve dobronamjerne idejne okosnice, koje u dugoročnim perspektivama donose nova ishodišna težišta i realne osnove zdrava ozračja opstanka svome vlastitom narodu. Na tim oštrim bridovima sječiva stvarnosti, bezuvjetni imperativ morao bi biti a *priori* djelotvorna prisutnost u dramatičnim procijepima sadašnjosti, i konstantno trezveno razmišljanje o kolotečinama neodgodivih poglavlja samozatajne naviruće budućnosti.

Štoviše, uz tu nadanu (re)obnovu zametaka bokeška duha, neophodno je i oživjeti stare skriptorije (*Catarum Croaticum*), ljetne (kamenoklesarske) radionice za klesanje glagoljskih natpisa, izraditi prvi Leksikon Hrvata iz Boke, oslikati impresivne murale posvećene značajnim nadnevcima iz hrvatske etnologije tzv. CEF (*Croatica Boca ethno festival*), pokrenuti tiskanje trenutačno nedostupnih kotorskih (dalmatinskih) rijetkih sakralnih tekstova, utemeljiti Međunarodnu fondaciju za kolonije slikara sakralne umjetnosti i arhitektonike Boke kotorske i primorja do Drača u današnjoj Albaniji „*Portreti predaka*“ u Gornjem Stolivu, Budvi, Baru, Ulcinju, Svaču, Skadru i Draču (posvećenu redu sv. Benedikta), potaknuti održavanje memorijalnih plivačkih maratona u spomen na brojne moreplovce „*Marko Martinović*“ u Perastu (prema otocima sv. Juraj i Gospe od Škrpjela), pokrenuti izradu prve monografije „*Tragovima Grgura Barskoga*“ (koja bi obuhvatila prostor Bijele i Crvene Hrvatske).

Nama sumnje, da je već odavno sazrelo vrijeme da se negdje u Hrvatskoj, primjerice u Zadru ili Rijeci (ili u razgranatom arhipelagu hrvatskih otoka – zbog kopnene povezanosti i žive tradicije glagoljstva u *Prilozima*), ustoliči jedan

sveobuhvatni *Hrvatski muzejski – dokumentacijski centar iseljenika „Sveti Leopold Bogdan Mandić“* iz cijeloga svijeta, i omogući kudikamo ozbiljnija zastupljenost hrvatskih domoljuba iz dijasporu u Hrvatskom državnom saboru.

Nadalje je neophodno zapodjenuti konkretne projekte vizualizacije, objedinjavanja hrvatske kulturne baštinu u jednu iznimno raznoliku europsku (svjetsku) organsku cjelinu, kako bi napokon u jednom *Kroatološkom Partenonu* bili predstavljeni svi bastioni grandioznih ljepota jedinstvene riznice umjetnosti jugoistoka Jadrana, ali i sveukupne hrvatske iseljeničke zajednice na šahovnici društava, kultura i civilizacija diljem svijeta. Stoga je osobito značajno u ovom nadanom sudbinskom času, zakučastim meandrima sutrašnjica, nanovo rasvijetliti točke tih tisućljetnih postojbina, te iznaći najistaknutije kulturološke i vjerske zasade, korijene i vrela.

Pa je u kontekstu prijašnjeg rečenoga, nedvojbeno konstantno poticati sveobuhvatne procese povezivanja svojevrsne unutarnje baštinske kohezije, strateškog kulturološkog digitaliziranja razasutih fragmenata duha diljem svijeta, u jedinstvenu sinergijsku bazu (elektronskim umreživanjem svih značajnih civilizacijskih obrisa i tragova hrvatskoga naroda kroz povijest poput CARNET – a (digitalne kroatološke Aleksandrije) hrvatskog narodosnoga bića kroz historiju svoga dosadašnjega postojanja), bez obzira na kojemu se području nekoć obitavali, djelovali, stvarali i živjeli.

Nadam se da će moj hrvatski narod u nadolazećim vremenima, kudikamo više puštati niz lice suze radosnice, i promišljeno prokrčivati nove horizonte budućnosti. U bespućima havarija koje će se jednoga dana opet ponavljati, potrebni su nam gorostasni svjetionici materinskog jezika i jasni putokazi samoidentifikacije jednog tisućljetnog naroda u nestabilnim poredcima novih digitalnih oluja umjetne inteligencije trećega milenija.

Dražen ZETIĆ

Tekst je financiran sredstvima Agencije za elektroničke medije iz programa poticanja novinarske izvrsnosti

Dražen Zetić - 176 Posts - 0

Comments

Pisac, pjesnik, fotograf, snimatelj, zaljubljenik u kulturu, povijest i umjetnost.

Ova web-stranica koristi Akismet za zaštitu protiv spama. Saznajte kako se obrađuju podaci komentara.

NASLOVNICA

O STRANICI I UREDNIŠTVU

PRAVILA PRIVATNOSTI

KONTAKT

SURADNJA

© 2024 - Biram DOBRO. Sva prava pridržana